

ESGLÉSIA

DE

MENORCA

Butlletí oficial del Bisbat

Núm. 6 — JULIOL - AGOST — 1980

A. Card. Casaroli
Secretario de Estado

SUMARI

SANTA SEDE ..... pàg. 183

Agradecimiento por el donativo para el Óbolo de San Pedro.

DOCUMENTS DEL BISBE ..... pàg. 184

Homilia pel dia de Corpus

Salutació per les Festes de Sant Joan

Felicitaó al bisbe de Mallorca en els seus 25 anys de sacerdocí.

SES CATEQUESIS DEL BISBE

Els turistes

Sant Antoni de Padua

Començar de nou

Les campanes de la Catedral

CONSELL PRESBITERAL ..... pàg. 195

Acta del Consell de Presbiteri - Mes de Maig

SECRETARIA GENERAL ..... pàg. 197

Carta sobre el "Dia Pro Orantibus"

INFORMACIO DIOCESANA ..... pàg. 198

Activitats del Bisbe

Cursillo Bíblico

Administración del Sacramento de la Confirmación

Jornada de Enfermos

Solemne celebración en la Ermita de "Sant Joan d'es Vergers"

Núm. 6 - JULIOL - AGOST - 1980

SANTA SEDE

AGRADECIMIENTO AL OBISPO POR EL DONATIVO PARA EL OBOLO DE SAN PEDRO

La Secretaría de Estado del Vaticano remitió al Obispo la siguiente carta:

“Señor Obispo:

Ha sido motivo de satisfacción para Su Santidad saber que Usted y sus diocesanos han llevado a cabo un significativo gesto de solidaridad para con la Sede Apostólica, ofreciendo un donativo de 45.960 pesetas para el Oboło de San Pedro.

Me complazco ahora en asegurarles que el Santo Padre les queda profundamente agradecido por esta prueba de adhesión y que eleva fervientes plegarias al Altísimo pidiendo para toda esa Comunidad eclesial copiosos y escogidos favores divinos. En prenda de ellos y como testimonio de benevolencia otorga a Usted, a los sacerdotes, religiosos y fieles de esa Diócesis una especial Bendición Apostólica.

Aprovecho la oportunidad para expresarle, Señor Obispo, mis sentimientos de atenta consideración y devota estima en Cristo.

A. Card. Casaroli.
Secretario de Estado”

DOCUMENTS DEL BISBE

HOMILIA PEL DIA DE CORPUS

Estimats germans,

El text que ens han llegit i hem escoltat com a segona lectura de la celebració que feim avui, solemnitat del Corpus, és el text més antic que posseim sobre la institució de l'Eucaristia. En ell hi ha, no solament la constatació de la tradició rebuda per Sant Pau, de la primera comunitat cristiana, sino que també se'ns hi assenyala la relació que hi ha entre la mort de Crist i aquest sagrament de l'Eucaristia que ha de perpetuar-se al llarg dels segles: "Aquesta tradició que jo he rebut... ve del Senyor" "Cada vegada que menjau aquest pa i beveu aquest calze anunciau la mort del Senyor fins que torni".

Ve del Senyor. Creim que Jesús va ser qui va instituir l'Eucaristia. I creim que en la celebració de les nostres eucaristies hi continua immutable l'essència del misteri instituït pel Redemptor del món, durant el darrer Sopar. Crist continua present, actuant en aquesta acció santa i sagrada. El sacerdot que ofereix el sacrifici ho fa en la persona de Crist, en una identificació específica sacramental amb l'Etern Sacerdot, Jesucrist. Ell és el sacerdot, la víctima i l'altar.

Anunciau la seva mort. L'Església fa l'Eucaristia en compliment del mandat del Senyor. Es el gran anunci al món de la mort, i per tant, de la pasqua, de Jesús. En totes les misses, després de la consagració del pa i del vi, en memòria d'aquella primera Eucaristia del cenacle, proclamam el misteri de la nostra fe: Anunciam la mort de Jesús, confessam la seva resurrecció. Mort i resurrecció que ens parlen de sacrifici i de restitució. Perquè l'Eucaristia és sobretot un sacrifici, el mateix sacrifici que un dia Crist va oferir, en donar la vida per tot el món. Salvats per Ell, restituida la unió de l'home i el món amb Déu, commemoram amb les nostres Eucaristies l'excel·lència del sacrifici de la redempció, que fou perfecte i definitiu.

Fins que torni. Es el gran anunci de la vinguda del Senyor. Esperam el vostre retorn. Aquesta comunió amb el Fill de Déu ens és la penyora de la Pasqua eterna. Ara miram endavant; cap al futur. Aquest aspecte escatològic, de futur, ens fa adonar de l'anunci alegre de que el Senyor és aquí, està ja aquí. I també ens esperona a una crida al Senyor present

per tal que vingui. Perquè, en la seva mateixa condició de present, Jesucrist continua sent aquell que ha de venir. Està aquí amb nosaltres i vindrà. Farem l'Eucaristia fins que torni per anunciar la seva Pasqua eterna.

Ara voldria, estimats germans, aferrar aquestes idees que vos he exposat, a qualche pensament insinuat en l'evangeli que ens han llegit. En ell, Sant Lluc ens narrava el prodigi extraordinari de la multiplicació del pans, feta per Jesús per tal d'alimentar aquella multitud que el seguia. Un fet ben testificat també pels altres evangelistes. Jesús beneïa i partia aquells pans. Els deixebles servien la gent. "I tothom en va menjar tant com va voler".

El qui podia saciar la multitud era Jesús. I ho feia. I ho feia per mitjà dels seus deixebles. Tot açò eren gests i fets de Jesús que prefiguraven ja l'Eucaristia. Per donar-nos a entendre que, pel seu manament, l'Església havia de fer l'Eucaristia per tal que l'Eucaristia fes i construís l'Església. Per açò el Concili ens ha mostrat que l'Eucaristia és la font i el cim de tota la vida cristiana.

L'Eucaristia edifica la nostra comunitat. I per açò hi ha d'haver una estreta relació entre la vitalitat espiritual i apostòlica de l'Església, i l'Eucaristia, per tal que es vagi construint mitjançant la mateixa comunió amb el Fill de Déu. Perquè l'Església no es realitza solament per mitjà del fet de la unió entre els homes a través de l'experiència de la fraternitat. L'Església es realitza quan en aquella unió i comunió fraterne celebrem el sacrifici de la creu de Crist i quan, compenetrats profundament en el misteri de la nostra salvació, ens atracam comunitàriament a la taula del Senyor.

I la taula del Senyor se'ns ha d'allargar també cap als nostres germans. Perquè la vida cristiana es manifesta en el compliment del principal manament en l'amor a Déu i al pròxim. Per açò l'Eucaristia significa aquesta caritat i, al mateix temps, la realitza. Cada vegada que participam en ella d'una manera conscient, s'obre en la nostra ànima una dimensió real d'aquell amor inescrutable que inclou en si tot el que Déu ha fet per nosaltres. El culte eucarístic és l'expressió d'aquest amor, característica autèntica i profunda de la vocació cristiana.

L'Eucaristia, idò, ha d'educar-nos per aquest amor als germans, Ens ha de demostrar quin valor té als ulls de Déu tot home, tot germà, cada un dels nostres pròxims, quan Crist s'ofereix a si mateix a tots i a cada un baix les espècies del pa i del vi. L'Eucaristia ha de fer augmentar-nos la consciència de la dignitat de tot home. La consciència d'aquesta dignitat es converteix en el motiu més profund de la nostra relació amb els altres.

Tornam ara al desert, a aquell lloc despoblat on Jesús alimenta

aquella multitud. Per fixar-nos en aquells detalls que ens indica l'evangelista. Jesús beneint i partint el pa és l'Eucaristia que ens dona força i vida. Els deixebles servint la gent.

Avui, Jesús encara necessita deixebles per servir l'eucaristia. Avui encara ens queda molta feina per fer, tal com diu l'eslògan del Dia Nacional de Caritat, que celebrem en aquesta festa del Corpus. Encara hi ha molta col.laboració a esperar de tots els cristians. Col.laborarem? Participarem i ajudarem per tal de suprimir i fer enfora totes aquestes coses que desdiuen d'una comunitat de germans?

La Comissió episcopal de pastoral social, de la qual jo form part, ha escrit una comunicació per aquest dia, recordant la feina a fer. Entre altres coses es diu que no hi ha proporció entre el nombre i la diversitat de marginats i la participació ciutadana per aportar solucions. Les conseqüències de la falta de treball, la situació dels alcohòlics i drogadictes, les limitacions de tota classe en els disminuïts físics o mentals, etc. etc. són casos que estan presents a les nostres ciutats i als nostres pobles. Espanya, s'hi fa constar, ocupa el quart lloc en el consum d'alcohol per habitant i any. I jo hi afegesc que potser Menorca hi col.labora desmesuradament. Pens en Ciutadella i les seves festes de Sant Joan...

Estimats germans, Moltes d'aquestes idees i paraules que vos he anat dient fins ara, les he tretes quasi bé totes, i qualcuna textualment, d'una carta sobre el misteri i el culte de l'Eucaristia, que el Papa Joan Pau II va dirigir-nos a tots els bisbes de l'Església, amb ocasió de la solemnitat del passat Dijous Sant. Corpus, com a ressò d'aquella festa, ha estat també per a mi l'oportunitat de poder-vos-les fer arribar, almanco en uns dels punts més essencials, per enfortir el vostre amor a l'Eucaristia, el vostre amor a Jesús, present en aquests vels de pa i de vi.

Acab, dient-vos que, per açò, hem d'anar a l'essencial. L'essencial allà al desert era donar menjar a la multitud, prescindint de si sobrarien deu o dotze covos. L'essencial en l'Eucaristia és fer memòria de la mort de Crist, anunciar-lo fins que torni, perquè així ho ha manat el Senyor. I és que a l'essencial li hem de donar valor d'essencial, res de manco. A l'accidental, valor d'accidental, res de més. Perquè "els elements secundaris de l'Eucaristia", tal com diu el Papa, "han sofert canvis, quedant immutable l'essència del misteri instituït per Jesús. També el Concili Vaticà II ha aportat qualque modificació, en virtut de la qual la liturgia actual de la missa es diferencia en cert sentit de la coneguda abans del Concili". Siguem conseqüents, idò!

La meva pregària per a tots vosaltres en aquest dia de Corpus és que l'Eucaristia ens concedesqui a tots, per la participació que tenim en

aquest sacrament, la plenitud de l'amor i de la vida. Plenitud que inclou l'amor a Déu i l'amor que devem als germans.

SALUTACIÓ PER LES FESTES DE SANT JOAN

Per tercera vegada estaré entre vosaltres en les festes de Sant Joan.

I estic molt content de poder-les tornar a presenciar. Com un ciutadellenc més, les aniré seguint i sé que, com vosaltres, m'entusiasmaré en botar els cavalls i sentir sonar sa música, i a les pregàries de Sant Joan de Missa, i a l'Eucaristia dels Caixers a la Catedral.

Sí, ja sé que començaré a estar molt content quan el diumenge des be veuré el pati de cal bisbe ple de bat a bat de gent que ve a presenciar la comitiva i aquesta com entra a ca nostra per complir els protocols i saludar el bisbe.

Vos desig bones festes. Faceu-les "bones".
Per molts anys a tots!

Ciutadella, juny del 1980

FELICITACIÓ AL BISBE DE MALLORCA EN ELS SEUS 25 ANYS DE SACERDOCI (Feta a través de Radio Popular de Mallorca)

Germà Teodor,

La meva felicitació per aquests teus 25 anys de sacerdoti!

Feliciter!

Són 25 anys de brega apostòlica –i més ara, no és vera?– que has passat entre el Regne de València i les Balears.

Bé; però, no en saps la llegenda que en conta l'Atlàntida d'aquesta relació València-Balears?

Diu que una al.lota, valenciana ella, idò, una xiqueta, anant a la font allà vora-vora el Montgó, prop de Dènia, se li va trencar el cànter. Els tres testos que en resultaren caigueren a la mar i són les nostres tres illes que la mar

..... les pren en sa falda

i al maig, per plantar-hi, demana un roser;

València, a tes hortes verdor d'esmeralda

i a ton cel, dossier.

Després un tal Baleu

atret pel cant melòdic, de vora el Túria

pren vela vers Mallorca.

Fins aquí la llegenda. Ara, et desig que, malgrat el temps, tu que també vas prendre vela vers Mallorca, des de vora el Túria, hi puguis conservar sempre, aquella verdor, fresca i fecunda, de l'horta valenciana que promet i dóna els millors dels fruits.

Per molts anys! Preg per tu i la teva diòcesi. Una abraçada!

SES CATEQUESIS DEL BISBE

Els turistes

Acab d'escriure unes retxes de salutació i de recomanació als turistes que vindran a visitar-nos aquesta temporada d'estiu. Emprant paraules de la salutació que vaig fer-lis fa dos anys, els he dit açò que ara vos llegiré.

Diu així: "Germans turistes! Déu vos guard! L'Església catòlica, que es a Menorca, vos saluda cordialment i vos desitja una bona estada entre nosaltres. Heu vingut a passar uns dies de vacances a la nostra illa. Comprovareu que la bona gent de Menorca és acollidora, franca i oberta. I sobretot que estima molt la seva illa, la respecta i la vol veure respectada. Amb aquesta nostra salutació i desig de felicitat per a tots vosaltres, hi va també la súplica que vos feu càrrec de la nostra manera de ser i de viure. Us agraiem de debò que ho tingueu en compte amb el vostre bon comportament i amb l'educació fonamental que fa que uns respectem els altres. Així ho voldríem i així ho esperam. El nostre oferiment és sincer per a tot allò que necessitau de nosaltres. Bones vacances! I que Déu vos beneesqui amb els seus dons".

Com cada any, aquest també ens trobarem amb tota casta de turistes. I si a ells els he fet arribar aquesta meva salutació-recomanació, que tots voldríem veure acceptada i complida, crec que també per la nostra part hi ha d'haver un tracte corresponent i amable, de mútua cordialitat.

Aquí a Menorca, distingim tres castes de turistes: els estrangers, els forasters i els catalans. Cada casta té les seves peculiaritats, i els menorquins, trobau, els miram amb ulls diferents, segons la casta a la qual pertanyen.

A més d'aquesta classificació, però, jo voldria fer-ne una altra en la qual hi queden mesclats tots els turistes. Es una classificació, no pel lloc d'origen dels turistes, sinó per la seva manera de passar i d'estar a l'illa, de comportar-s'hi i del tracte més o manco freqüent que puguin tenir amb nosaltres. Diria que hi ha, primerament, una casta que en podríem dir els turistes-turistes. Són aquells que vénen per mitjà d'una

agència, en vol charter, tot pagat i arranjat. Viuen en un hotel. Passen 10 ó 15 dies aquí. Els tenen estotjats dins d'un horari i d'un itinerari comuns i exactes. Els passegen per l'illa amb autocars, frueixen esplèndidament de les nostres cales i del nostre paisatge, escriuen quatre postals i, amb un obsequi de poc valor pels parents o amistats, s'enduen un bon record de ca nostra. No connecten massa amb la gent de l'illa i són una espècie de passavolant pels nostres carrers i places.

Uns altres solen ésser famílies, grupets particulars o grups de col·legis, d'entitats, d'amics. Arriben amb avió normal i amb el vaixell (per dur el seu cotxe). Normalment, han llogat un apartament o unes habitacions en una fonda, o van a La Vall o a Es Canaló, si hi ha aconseguit lloc. Són els qui s'integren més a l'illa. Desseguida es fan amics amb els seus vesins i duen una vida normal de vacances. Solen comprar molt, segons la seva butxaca, és clar; i quan se'n van, generalment ja han preparat la vinguda per l'any vinent. Aquests connecten més amb la gent de l'illa, però en grup reduït, encara.

N'hi ha, finalment, uns altres que, irremediablement, vénen en el vaixell (a coberta) i amb una motxilla a ses espatles. Fan auto stop per anar d'una banda d'illa a s'altra. Mengem "bocadillos" i dormen... on poden, perquè de doblers en duen pocs o no en duen. Aquests solen connectar amb molta més gent de l'illa i són, generalment, els qui tothom entropissa a tot arreu.

Ja sé que dintre d'aquestes castes de turistes hi ha de tot. Gent bona i honrada que han vingut aquí a passar un merescut descans. També ens trobarem amb qualcú, el comportament del qual deixa molt a desitjar. I que farà malcriances que, vertaderament, no es poden acceptar ni admetre. Pens amb el desnudisme, la mala educació, el passotisme, la droga, el fer el savi, etc., que, per desgràcia, no són coses exclusives d'ells.

Tot açò ens ho ha duit aquest fenomen del turisme, un fet modern que ens hem trobat, propi d'aquesta societat en què vivim. Amb tots els seus avantatges, però també amb tots els seus greus inconvenients. Hauríem de potenciar els primers, per disminuir els segons.

Per fer açò, ens convé adonar-nos de l'aspecte cultural i l'humà i cristià del turisme. Del primer ens en parla el Concili Vaticà II en la Constitució sobre l'Església en el món actual en un capítol que hi ha sobre "algunes obligacions més urgents dels cristians respecte a la cultura"; on se'ns diu que s'ha de reconèixer i exercir efectivament el dret personal a la cultura integral. I, entre altres coses, senyala també el turisme,

dient: "Que s'emprin els descansos oportunament per al repòs i la salut de l'esperit i del cos, ja sigui donant-se a activitats i estudis lliures, ja sigui a viatges (turisme) que afinen l'esperit i enriqueixen amb el mutu coneixement dels altres".

Del segon, crec que hauríem d'acollir els turistes com el que són: persones humanes que es mereixen tot el nostre respecte i consideració. Més encara, al fons, els nostre acolliment hauria d'ésser l'acolliment que es fa per un germà. Almanco hem de comportar-nos amb ells tal com voldríem que ens tractassin a nosaltres quan feim turisme en altres terres.

La caritat i estima que ens devem els uns als altres em fa dir tot açò; O, si més no, torn als objectius que ens assenyala el Concili: Afinar l'esperit i enriquir-se amb el coneixement dels altres. Dues bones i polides conseqüències que ens podria donar el turisme per a la nostra formació cultural. I que també influirien, a fi de comptes, en la nostra formació humana i cristiana: ens coneixeríem i ens estimaríem més.

SANT ANTONI DE PÀDUA

Sant Francesc d'Asís ja havia fet l'atzagaiada. L'atzagaiada vol dir fer una cosa anormal, inconsiderada, sense reflexió. Idò, si. Sant Francesc ja s'havia despullat davant el seu bisbe i havia renunciat a tot. Abraçava la pobresa i no volia res més.

Açò passava a Itàlia, a Assís, la pàtria de Sant Francesc, a principis del segle XIII. Ben enfora d'allí, als darrers extrems de la terra llavors coneguda, a Portugal, i més concretament a la seva capital, Lisboa, feia poca estona que havia nascut aquell que, segons frase de Lleó XIII, seria anomenat "el Sant de tot el món".

Supòs que sabeu que em referesc a Sant Antoni de Pàdua, un franciscà de la primera etapa, del qual avui, 13 de juny, celebrem la festa.

Un dia Antoni va rebre una carta de Fra Francesc. Li deia: "Fra Francesc, al meu bisbe, fra Antoni, li desig salut. M'agrada que mostris la sagrada teologia als frares, sempre que l'estudi no apagui en ells l'esperit d'oració i devoció, segons en la regla es diu".

Fra Antoni, mesquinet, fou el primer professor de teologia de l'orde franciscana. Feia molt de temps que es dedicava a l'estudi de les sagrades escriptures. Aquells bons frares que seguien Francesc no estaven per lletres ni per llibres.

“Francesc plorava quan un frare parlava de llibres”.

L'Esperit els duia per camins més pràctics. Dama pobresa estava renyida amb l'erudició i la saviesa d'aquest món.

I fra Antoni, au, a mostrar sagrada teologia als frares.

Antoni venia del monestir de Sant Vicent, extramurs de Lisboa i del de la Santa Creu de Coimbra, llocs dedicats a l'estudi. Es va fer franciscà per anar a moreria. Després, una ponentada el dugué a Sicília. I a les belles terres de l'Umbria i de la Romanya. I a França. A predicar i a ensenyar sagrades escriptures. Pàdua, al nord d'Itàlia, va ser la darrera ciutat on va anar a viure i... a morir. Era l'any 1231. L'any següent, el 1.232, el Papa Gregori IX el feia sant. A Menorca encara hi havia moros. I la devoció a Sant Antoni avui està arrelada a tot el món.

Però avui, ja esteim per llibres. I per moltes coses més. Coses que massa vegades apaguen aquell esperit d'oració i devoció que exigia Sant Francesc. Som a uns altres temps. Necessitam els llibres i encara uns bons professors.

St. Tomàs d'Aquino i Sant Bonaventura escrivien llibres, pocs anys després, sense perdre l'esperit d'oració i devoció. Després, molts d'altres i moltíssims més escrivien i llegien llibres i perdien l'esperit d'oració i devoció.

Ara, ja vos ho deia, esteim pels llibres. I lluitam contra l'analfabetisme. Com més lectors, més cultura. El sebre no ocupa lloc. Esteim en plena època del paper.

I molts i molts fra Antonis ens van mostrant la sagrada teologia. Els anomenam teòlegs. L'Església els necessita. Estan fent un gran bé en aquests moments.

Sacrifiquen hores i hores pel seu estudi. Ens obren camins, fins fa poc, vedats. Han d'ésser la mà dreta del magisteri de l'Església. Si qualcuna vegada s'equivoquen, han de fer marxa enrera. Però han de tornar als seus estudis. I a les seves investigacions.

Ara, ja no ploram quan qualcú ens parla de llibres. Més tost feim edicions barates, a l'abast de tothom. Esperam les revistes especialitzades per assabentar-nos de la darrera paraula, la darrera troballa dels nostres professors, dels nostres teòlegs.

Ara ja no ploram; ara deim gràcies als nostres teòlegs, pel seu treball, pel seu esforç.

Ara, només els continuam dient, com deia Sant Francesc a fra Antoni. M'agrada que mostris la sagrada teologia. Ens agrada.

Però, mentre l'estudi no apagui l'esperit d'oració i devoció, segons en la regla es diu.

COMENÇAR DE NOU

Començar de nou. Amb aquestes paraules acaba el resum d'una revisió i reflexió que un grup de confirmands d'una parròquia de Maó va fer a dalt el Toro, uns dies abans de rebre aquest sagrament. Era un grup d'al.lots i d'al.lotes que varen escollir aquest tema per la seva trobada: "Un grup que vol fer camí".

Després de la cerimònia de la confirmació em varen entregar les conclusions o resum de la seva trobada.

Començar de nou. Es un punt final ben coratjós per un grup que vol fer camí. Perquè, per fer camí, sempre s'ha de començar de nou. Una passa darrera s'altra. Si no es va començant i seguint el pas emprès, un s'atura.

I, naturalment, en la vida mai no es tracta d'aturar-se. Sempre hem de seguir, continuar. Com si al llarg de la nostra vida, sempre hi tinguéssim aquell signe o rètol automobilístic que prohibeix aparcar. Prohibit aparcar. Començar de nou.

I el grup concretava les pautes per aquest camí en els següents apartats i amb precises conclusions.

A nivell de família: Obrir-nos als nostres pares, creant un ambient de mútua confiança i atenent els seus consells. Ajudar en les tasques de casa, compartint responsabilitats i no esperant que ens donin les coses fetes. Crear un ambient d'alegria i d'optimisme. Donar exemple als germans més petits i jugar amb ells. Estudiar i demostrar-nos responsables en el nostre treball. Visitar i compartir amb els nostres avis.

A nivell de col·legi: Crear un ambient d'estudi i d'interès per tot el que allí es fa de feina. Respectar els professors i companys, ajudant i demanant ajuda. Col·laborar activament i intervenir en els col·loquis i treballs extraescolars.

A nivell de comunitat cristiana: Imitar la persona de Jesús i reflexionar sobre l'evangeli; créixer en la fe. Donar testimoni davant els altres de la nostra fe, a partir de la nostra manera de viure, no avergonyint-nos de ser cristians. Assistir i participar en les celebracions eucarístiques ajudant a crear un ambient de comunicació, cordialitat i alegria, aprenent a descobrir les celebracions com una vertadera festa. Comentar amb els nostres pares i grup de fe lo que hem viscut i celebrat comunitàriament.

A nivell de catequesi: Procurar que hi hagi un clima de convivència i de comunicació. Acceptar tothom sense escloure ningú, admetent altres persones i compartint amb els grups. Profunditzar en els temes, donant la nostra opinió i avançant així en grups de fe. Mostrar interès

pels temes i proposar activitats, construïnt per tal que el grup estigui ver-
taderament unit.

A nivell de grup d'amics: obrir-nos i compartir amb sinceritat i
naturalitat amb els nostres amics acollint tothom. Tenir inquietuds i
ideals canviant impressions sobre les qüestions que per nosaltres són
importants. Realitzar alguna activitat cultural, no contentant-nos amb
passar l'estona. Sebre perdonar i començar de nou.

Certament, qualcú em podrà parlar d'ingenuïtat i de fervor mo-
mentani, en escoltar o llegir aquestes conclusions. Perquè, em dirà, des-
prés, a la pràctica...

Jo diria a aquest qualcú que potser té la seva raó, que la flaqueza
humana fa oblidar-nos massa sovint allò que ens hem proposat tot d'una.

Però... per açò he agafat el final d'aquestes conclusions i per
aquesta meva catequesi he volgut subratllar aquelles paraules: Començar
de nou.

A aquests al.lots i al.lotes i a tots vosaltres qui m'escoltau o llegiu
vos diria:

Quan vingui el desànim, la desil.lusió: començau de nou la feina
empresa.

Quan vingui el dubte, la vessa, la intranquil.litat: començau de
nou.

Quan les coses van malament, quan sembli que no hi ha res a fer,
començau de nou.

Quan vos heu passat, quan vos heu parat, quan sembli que heu
arribat a un carrer sense sortida: començau de nou.

Quan... quan... sempre: començau de nou.

Al.lots i al.lotes de Maó i de tot Menorca: No vos parau, no vos
passau: Sempre, sempre: començau de nou.

Perquè acabareu fent la feina que és precisa. Seguireu fermes i deci-
dits el camí de la vostra vida cristiana.

LES CAMPANES DE LA CATEDRAL

Als ciutadellencs encara ens ressonen a les orelles el fabiol i el
tambor. Han passat les festes de Sant Joan. Com cada any. I esperam
anarles celebrant tots els anys i que siguin molts.

Però avui no vos volia parlar de Sant Joan. Sinó de les campanes
de la Catedral. És que aquest any, en la missa solemne dels Caixers, vaig
haver de beneir dues campanes per la Catedral. Ho vaig fer en una ceri-
mònia molt breu. Abans de començar la missa.

Eren dues campanes que s'havien esquerdat i necessitaven reparació. I com que arribaren tard, una volta restaurades, i no es pogueren pujar al campanar abans de les festes, per tal que elles també prenguessin part amb els seus sons a homenatjar Sant Joan, varen donar també esplendor a la festa, posades al peu del presbiteri de la Catedral.

Sembla que ara, amb tant de renou com tenim, no és temps de campanes. A més, si abans eren tan necessàries per indicar el moment de començar la missa i els altres actes litúrgics, avui, com que tots ja tenim rellotge, me pens que ni escoltam els seus tocs.

I era una cosa ben polida tota aquella sèrie de tocs i de distincions que feien les nostres campanes. Havien entrat de ple en l'ànima popular. Escoltau, per exemple, l'oració que molta gent de Menorca deia quan sentia el toc de l'elevació de les misses:

Sanctus, sanctus han tocat,
Déu, del cel ha davallat,
nat en cova i mort en creu.
Confii que em perdonareu
mes culpes i mos pecats.

I en llengua llatina també s'havien escrit uns versos per indicar quina era la feina que feien les campanes. Aquí en tinc uns que traduïts diuen:

“Alab el Déu vertader, convoc el poble feel, congreg el clero, plor els difunts, faig fugir la peste i alegr les festes.”

A Ciutadella encara les sentim molt les campanes de la Catedral. Hi ha tota una tirallonga de tocs ben característics. Al matí, ara a les set manco un quart, toquen l'angelus. Després, a les nou, encara ara, l'entrada a cor. En deien el dan, dan, escola, escola, perquè era l'hora d'anar a col·legi. I ses gotes, un sonar prim i curt, per avisar la proximitat imminent del començament de l'acte de culte. Al punt de les 12, migdia, l'avemaria. A les 4 del capvespre, tornar a la feina i al cor dels canonges. I al fosquet, a les 8, l'avemaria, i a les 9, els difunts, i a les 10, la queda. La queda era l'hora de tancar les portes de la murada.

Certament les campanes, amb els seus sons, fan festa. El distingit ciutadellenc, Francesc de Borja Moll ha escrit: “Però el gran concert del campanar, el campaneig de gran espectacle, era el que la Catedral donava en dies de festa grossa, fent voltar les quatre campanes totes alhora. Era d'una alegria i d'una grandiositat indescriptibles. Mai més no he sentit l'emoció exultant del campaneig des que me'n vaig anar de Ciutadella”.

Ara, podrem tornar-les a sentir, els qui tenim el goig de viure a Ciutadella.

El toc de les campanes va seguint la nostra vida. Repiquen gojoses per la festa; sembla que ploren pels nostres dols. Ens avisen l'hora de retre homenatge d'adoració al nostre Déu. Anuncien el començ i l'acabament del dia i del nostre treball.

Podríem aprendre, la lliçó de les campanes. Després de tot, el renou que fan, no és molest. Alegren la vida. Riuen amb els qui riuen i ploren amb els qui ploren.

Per açò, el renou de la nostra vida no hauria d'ésser mai molest per a ningú. Com les campanes, hauríem de sebre donar el so i el to adequat i precís a cada moment de la nostra vida. Perquè els temps són diversos i la nostra existència és un teixit, diria un agredolç, de bones i males hores. I ja l'apóstol Sant Pau aconsellava als cristians de Roma que s'alegrassin amb els qui estan alegres i plorassin amb els qui ploren. Es la germanor i l'amor que ens urgeixen.

Idò, sapiguem escampar alegria. Que, quan les campanes del nostre cor tritllegin i repiquin de goig i de pau, ressonin a casa i per tots els nostres. Les campanes de la Catedral ens seran sempre record, esperó i incitament per a la pau i la concòrdia.

CONSELL PRESBITERAL

ACTA DEL CONSELL DE PRESBITERI - MES DE MAIG

Dia 14 de maig de 1980, a C'al Bisbe, a les 10 del matí, es reuní el Consell de Presbiteri, amb l'assistència de tots els seus membres.

Després d'una pregària dirigida pel Sr. Bisbe, el llegí l'acta de la darrera sessió que fou aprovada.

Seguidament es passa a treballar d'acord amb l'ordre del dia:

1.— Servei d'estiu al turisme:

—El Sr. Bisbe informa de la salutació que vol fer als qui ens visiten durant l'estiu.

—Es va reflexionar sobre les misses que durant l'estiu es celebren d'una manera estable a urbanitzacions i/o acampades; el Consell de Presbiteri vol aportar i proposar com ajuda a solucionar els possibles problemes, els següents criteris generals i orientadors:

a) Que les misses siguin en profit d'un grup o per les persones d'una urbanització o acampada, i sempre obertes a tothom;

b) Que cada parròquia, conjuntament amb tots els capellans que estan al seu servei, programin de comú acord i es responsabilitzin de les misses dins la seva respectiva demarcació;

c) Que particularment s'eviti introduir misses més o manco fixes, sobretot si es veu que després no es podran atendre.

A més es veu necessari un replantejament del servei pastoral de l'estiu i caps de setmana.

2.— Revisió de la pastoral diocesana:

S'està apunt de formar la comissió que ha de possibilitar la revisió de la pastoral diocesana.

El que es pretén amb aquesta revisió és una trobada en nosaltres mateixos per veure on som, què feim i de cara on anam amb la nostra pastoral, és a dir, quina Església construïm?

El plantejament d'aquesta revisió, s'ha de fer de tal manera que ningú s'en senti exclòs, que sigui ample i que cerqui la realitat que hi ha, sense exclusivismes, que es faci des de distints angles, sense desvalorar qualsevol treball que es faci. Mirar de que tot es pugui fer a partir d'un diàleg obert, sense apriorismes. Que les distintes eclesiologies siguin acceptades en principi a fi de poder arribar a una eclesiologia dinàmica.

3.— Referent a la qüestió de les vocacions la resposta a Roma s'ha de fer a partir del que es fa.

4.— Col·legi La Salle d'Alaior:

El Sr. Bisbe va consultar al Consell de Presbiteri sobre la cessió del Col·legi de La Salle d'Alaior (edifici construït pels pares de Família de la Parròquia) a l'Associació dels Pares d'Alumnes La Salle. El consell unanimitat va donar el seu parer.

5.— Altres assumptes:

Després el Sr. Bisbe passa a informar de que enguany fa 50 anys que es colocà la primera pedra de la Casa Diocesana d'Exercicis Espirituals a El Toro, pel que es veu convenient organitzar una celebració per fer-ne memòria.

Es veu convenient que de les coses que es vagin fent a la nostra Església local en quedi constància, per açò sembla oportú continuar l'Episcopologi diocesà, si bé en un estil actual.

Finalment el Sr. Bisbe consulta sobre l'oportunitat de traslladar l'Emisora, del "Socós" a l'O.A.R. L'informe es positiu, sempre que açò no hipotequi una futura resolució de cara aquest edifici.

A les 2 de la tarda es dóna per acabada aquesta sessió, quedant convocada la pròxima per el dia 11 de juny de 1.980, a les 10 del matí, a c'al Bisbe, amb el següent ordre del dia:

—L'actual Consell de Presbiteri ha d'acabar abans del proper curs o a principi de 1.981 en que acaba el seu temps?

—Aportacions a la revisió de pastoral diocesana.

SECRETARIA GENERAL

CARTA SOBRE EL DIA PRO-ORANTIBUS

El Director del Instituto Pontificio CLAU.NE ha dirigido al Sr. Obispo la siguiente carta:

“Al acercarse el vigésimo “Día pro Orantibus”, nos dirigimos a V.E. ante todo para pedir su bendición para los que nos dedicamos a preparar la Jornada en favor de las Monjas.

Este año quisiéramos darle un especial impulso porque en el aspecto espiritual del mensaje quisiéramos hacer llegar a todos los cristianos las ideas del Santo Padre, en su Mensaje a la Plenaria de la Sagrada Congregación de Religiosos e Institutos Seculares, sobre la estima en que tiene la Iglesia los Institutos de vida contemplativa.

En el aspecto práctico quisiéramos estimular lo más posible la ayuda económica de los fieles en orden a resolver el Problema del Seguro Social de las Monjas, para que a pesar de su dificultad llegue a ser un hecho. No quisiéramos que a estas santas personas les faltara una seguridad de la cual disfrutaban hasta las clases más humildes de nuestra sociedad.

Nos atrevemos a rogarle que según su prudencia aconseje a los señores Párrocos que el día de Santiago —25 de Julio— digan algo sobre la vida contemplativa y con prudencia pastoral animen a los fieles a que ayuden a los Conventos en el importante problema de la Seguridad Social.

Creemos que muchos fieles simpatizantes de los Conventos si conocen el problema se animarán a ayudar ya con donativos ya con préstamos a salvar el enorme gasto inicial que se necesita.

Reciba un cordial saludo de los miembros de la Junta de Claune y en especial el de su afectísimo en Cristo.

Fdo. Gerardo Escudero”

INFORMACIÓ DIOCESANA

ACTIVITATS DEL SR. BISBE

MES DE JUNY

- 2.— Rep visites, al capvespre, a Maó.
- 3.— Rep visites.
- 5.— Presideix la concelebració i processó del Corpus, a la Catedral al capvespre.
- 6.— Rep visites.
- 7.— Administra el sagrament de la confirmació, a la parròquia de Sant Antoni, de Maó, al capvespre. Després, a les 10 de la nit, és a Ferreries, presidint un torn de vetlla de l'adoració nocturna d'aquella parròquia.
- 8.— A les 10 del matí, administra la confirmació, a la parròquia d'Alaior. A les 12,30, ho fa a la parròquia de La Concepció, de Maó. I al capvespre, al Santuari de Maria Auxiliadora, de Ciutadella.
- 10.— Rep visites. A les 9,30 de la nit, es reuneix amb un grup de matrimonis, a Ferreries.
- 11.— Presideix a cal bisbe, la reunió del Consell del Presbiteri. Al capvespre, rep visites.
- 12.— Al capvespre, comença la Visita Pastoral a la parròquia des Mercadal.
- 13.— Concelebra l'eucaristia, a la Catedral, amb motiu de la festa del Sagrat Cor, a les 8,30 del capvespre.
- 14.— Continua la Visita pastoral a la parròquia des Mercadal.
- 15.— Visita pastoral a Mercadal. A les 11, concelebra i administra la confirmació, a la parròquia de Sant Lluís.
- 16.— Rep visites. Al capvespre, continua la Visita Pastoral a Mercadal. A les 10, es reuneix amb un grup de matrimonis a Ferreries.
- 17.— Rep visites.
- 18-19.— És a Madrid, a una reunió del Consell d'Economia de l'Epicopat espanyol.
- 20.— Rep visites. Al capvespre, és al Seminari on dialoga amb els seminaristes i els celebra la missa de fi de curs.
- 22.— Dia des be, de les festes de Sant Joan de Ciutadella.
- 23-24.— Festes de Sant Joan. Assisteix a la pregària de Sant Joan de Missa i a l'eucaristia dels Caixers. El dia de Sant Joan, al capvespre,

concelebra l'eucaristia a Sant Joan dels Vergers, a Maó, on beneeix la nova imatge del titular.

26.— Rep visites al capvespre, a Maó.

28.— Es reuneix amb els capellans de Maó, per la passada Visita Pastoral.

29.— Concelebra l'eucaristia a Sant Joan dels Vergers i hi dedica el nou altar.

CURSILLO BIBLICO

En el Seminario Diocesano se desarrolló un cursillo bíblico, el segundo de este curso, especialmente dedicado a los seminaristas y sacerdotes. Se estudiaron los "Evangelios", particularmente los relatos referentes a la infancia de Jesús, y el "Libro de los Hechos de los Apóstoles".

Dirigió el cursillo Mn. Jordi Más Antó, profesor de la Facultad Teológica barcelonesa de San Paciano.

ADMINISTRACION DEL SACRAMENTO DE LA CONFIRMACION

Centenares de adolescentes han recido en estos meses el sacramento de la Confirmación. Es notable la dedicación de sacerdotes y catequistas a la preparación de estos muchachos que, durante un curso, han participado semanalmente en reuniones formativas, que les ayudan a profundizar la fe cristiana en la que fueron bautizados.

Las celebraciones de la Confirmación resultan una vivencia comunitaria destacada y reafirman el acierto de haber establecido la edad requerida actualmente.

JORNADA DE ENFERMOS

El lunes de Pentecostés se concentraron en El Toro numerosos enfermos de todas las localidades de la isla. Acudieron, respondiendo a la invitación de la Fraternidad Cristiana de Enfermos.

Después de los recíprocos saludos, se reunieron en una de las de-

pendencias del Casal en una sesión de reflexión sobre problemas concretos de su situación.

El responsable diocesano, Angel Prat, les dirigió unas palabras de bienvenida, y seguidamente, el Consiliario Diocesano, Sebastián Seguí, les habló sobre las "Unidades de Valoración", requisito indispensable para conseguir cualquier tipo de ayuda. Les comunicó las gestiones realizadas para lograr que dicha valoración se practique en Menorca, evitando desplazamientos incómodos. Les expuso también la importante labor de la Fraternidad a nivel nacional, y les comentó el prestigio de que goza.

Finalizada la intervención del consiliario, se entabló un interesante coloquio, en el que participaron varios de los asistentes.

Posteriormente se celebró la Eucaristía, presidida por el citado consiliario. El templo se llenó de enfermos y acompañantes. En la homilía, el celebrante los exhortó a mantener la ilusión de vivir, y la energía para la lucha de cada día, potenciando también el valor del propio sufrimiento.

Después de la celebración eucarística, la alegría y el buen humor reinaron durante la comida y la prolongada sobremesa.

La Jornada evidenció la renovación operada, a nivel diocesano, en la Fraternidad Cristiana de Enfermos, dispuesta a convertirse en un Movimiento operativo.

SOLEMNE CELEBRACION EN LA ERMITA DE "SANT JOAN D'ES VERGERS"

En la Ermita de "Sant Joan d'es Vergers" de Mahón, se celebró la solemnidad del santo titular. El Obispo presidió la Santa Misa, concelebrada por el párroco, sacerdotes de la parroquia de San Francisco, y otros sacerdotes. Debido a la gran afluencia de fieles fué preciso celebrar la Eucaristía en la explanada de acceso al templo. Finalizada ésta, se cantaron los tradicionales "goigs", y el Obispo bendijo la nueva imagen del santo.

Este año la celebración tuvo especial relieve. La iglesia ha sido totalmente revocada y encalada, y en el presbiterio se ha colocado un nuevo altar mayor, que consta de una mesa de piedra de Menorca, apoyada sobre la artística pilastra de la antigua pila de agua bendita. Se ha restaurado también esmeradamente la puerta. Además se ha colocado una nueva imagen del santo titular. Es una bella talla, realizada en los talleres de "Casa Boxaca" acreditada firma barcelonesa.